

Marjaana Turpeinen

**LAULAVA PUPUJUSSI JA SATUSETÄ ANTERO WIITAUNIONIN ALUEKIR-
JASTOSSA**

Lasten tapahtuman järjestäminen Wiitaunionin aluekirjastossa

LAULAVA PUPUJUSSI JA SATUSETÄ ANTERO WIITAUNIONIN ALUEKIR- JASTOSSA

Lasten tapahtuman järjestäminen Wiitaunionin aluekirjastossa

Marjaana Turpeinen
Opinnäytetyö
Kevät 2017
Kirjasto- ja tietopalvelun
tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-ohjelma

Tekijä: Marjaana Turpeinen

Opinnäytetyön nimi: Laulava Pupujussi ja Satusetä Antero Wiitaunionin aluekirjastossa

Työn ohjaaja: Jorma Niemitalo

Työn valmistumislukukausi- ja vuosi: Kevät 2017

Sivumäärä: (29+20)

Tämä on toiminnallinen ja työelämälähtöinen opinnäytetyö, jonka toimeksiantajana on Wiitaunionin aluekirjasto. Opinnäytetyö liittyy *Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille* -hankkeeseen, johon on saatu Opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahaa. Työn tavoitteena oli pienten lasten kulttuuritapahtuman järjestäminen sekä tapahtumatuotantoon liittyvän ohjeistuksen laatiminen Wiitaunionin aluekirjaston henkilökunnalle.

Tietoperustassa on käsitelty kirjastojen tapahtumatuotantoon liittyviä asioita tapahtumamarkkinoinnin näkökulmasta. Kirjastojen tapahtumatuotannon tarkoitus on tuottaa kulttuurielämyksiä kaikille kansalaisille ja markkinoida kirjastopalveluja myös potentiaalisille asiakkaille, jotka eivät syystä tai toisesta ole vielä kirjaston palveluja löytäneet. Tapahtumatuotannolla markkinoidaan kirjastoa ja tehdään kirjastoa näkyväksi sen omassa toimintaympäristössä.

Työn toiminnallisessa osuudessa toteutettiin lasten kulttuuritapahtuma Wiitaunionin aluekirjastolle. Opinnäytetyön tuloksena syntyi myös Wiitaunionin aluekirjaston henkilökunnan käyttöön tarkoitettu tapahtumanjärjestäjän ohjeistus, jonka tarkoitus on helpottaa jatkossa tapahtumien järjestämistä aluekirjastossamme.

Asiasanat: tapahtumatuotanto, tapahtuma markkinointi, lasten tapahtuma, yleiset kirjastot, tapahtuman järjestäminen

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Library and Information Services

Author: Marjaana Turpeinen

Title of thesis: Laulava Pupujussi and Satusetä Antero at the Wiitaunioni Library

Supervisor: Jorma Niemitalo

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2017   Number of pages: (29+20)

This thesis is a functional work and it is commissioned by the Wiitaunioni library. The thesis pertains to *Enthusiasm about books' world for children under school age* –project. The project was granted funding by the Ministry of Education and Culture. The aim of the work was to organize an event for young children and to draw up guidelines how to organize events for Wiitaunioni library personnel.

The theoretical background of the thesis consist of event production for public libraries from the event marketing's point of view. The aim of libraries' event production is to bring cultural experiences to everyone and also to market library's services for potential new customers who has yet to find out what libraries has to offer nowadays. Organizing events in a library is a way of marketing and a vehicle to make library more visible and familiar in its own operational environment.

The functional part of this project was the cultural event for children which was executed for the regional library of Wiitaunioni. The additional result of this thesis is instructions for event producing for the Wiitaunioni library personnel which is aimed to ease event producing in the future.

Keywords: library services, event production, children`s cultural event, public library, event planning

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA WIITAUNIONIN ALUEKIRJASTON ESITTELY	7
2.1	Pihtipudas.....	7
2.2	Viitasaari.....	8
2.3	Wiitaunionin aluekirjasto	8
2.4	Keskikirjastot kirjastokimppa	9
2.5	Wiitaunionin aluekirjaston ”Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille” - hanke	10
3	KIRJASTO TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄJÄNÄ.....	11
3.1	Tapahtumamarkkinointi	13
3.2	Yksin vai yhteistyössä	15
3.3	Tapahtuman kohderyhmänä lapset	16
3.4	Lapset yleisönä esiintyjän näkökulmasta.....	18
3.5	Kirjaston henkilökunnan ohjeistus	19
4	LAULAVA PUPUJUSSI JA SATUSETÄ ANTERO VIERAILULLA	22
4.1	Esiintyjän valinta.....	22
4.2	Valmistelut ennen esitystä.....	23
4.3	Esityksen kulku 26.10.2016.....	24
4.4	Esityksestä saatua palautetta	25
5	POHDINTAA.....	26
	LÄHTEET	28
	LIITTEET	30

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön aiheena on lasten kulttuuritapahtuman järjestäminen ja tapahtumatuotannon kehittäminen Wiitaunionin aluekirjastoissa henkilökunnan käyttöön tulevan oppaan muodossa. Kyseessä on toiminnallinen opinnäytetyö. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus on toteuttaa Wiitaunionin aluekirjastolle (Pihtipudas ja Viitasaari) pienten lasten kulttuuritapahtuma. Opinnäytetyö liittyy ”Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille” – hankkeeseen, johon Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankerahoituksen. Tavoitteena on innostaa pieniä lapsia tarinoiden ja satujen maailmaan elämyksellisen tapahtuman kautta. Kohderyhmänä ovat Pihtiputaan ja Viitasaaren alle kouluikäiset lapset. Tavoitteena on myös Wiitaunionin aluekirjaston tapahtumatuotannon kehittäminen. Toimeksiannon opinnäytetyölleni sain Wiitaunionin aluekirjaston kirjastotoimenjohtaja Jari Eskeliseltä.

Opinnäytetyön on tarkoitus hyödyttää Wiitaunionin aluekirjastoa toteutetun lasten kulttuuritapahtuman muodossa, sekä antaa suuntaa tulevaisuudessa kirjastoissamme järjestettävälle yleisötapahtumille. Miten ideoidaan, suunnitellaan, markkinoidaan ja toteutetaan onnistunut pienten lasten tapahtuma. Tavoitteena oli myös saada aikaan jonkinlainen opas tai toimintasuunnitelma Wiitaunionin aluekirjastolle tulevien tapahtumien järjestämistä varten.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena on käytännön toiminnan ohjeistaminen, toiminnan järjestäminen tai järjeistäminen, ammatilliseen käyttöön suunnattu ohjeistus, näyttely tai vaikka jonkin tapahtuman toteuttaminen. Toiminnallisessa opinnäytetyössä yhdistyvät käytännön toteutus ja toteutuksen raportointi. Suositeltavaa on että toiminnallisella opinnäytetyöllä on toimeksiantaja, sillä työelämään liittyvä opinnäytetyöaihe tukee opiskelijan ammatillista kasvua. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9, 16–17.)

Opinnäytetyössä on käsitelty kirjaston markkinointia erityisesti tapahtumamarkkinoinnin kannalta. Kirjastoissa on herätty huomaamaan tapahtumien tuomat edut myös markkinointimielessä.

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN JA WIITAUNIONIN ALUEKIRJASTON ESITTELY

Esittelen aluksi Wiitaunionin aluekirjaston toimintaympäristön joka pitää sisällään kuntaparin eli Pihtiputaan ja Viitasaaren kunnat. Molemmat kunnat sijaitsevat vesistöjen kaunistamassa Keski-Suomen maakunnassa. Wiitaunionin kuntien palvelutuotanto on järjestetty yhteiseksi kummankin kunnan vahvuuksia hyödyntäen. Yhteisten toimintojen koordinoiva ja valmisteleva elin on kuntaparin työvaliokunta, joka valmistelee esitykset edelleen kuntien hallituksen yhteiskokoukselle. Kuntaparin molemmat kunnat ovat itsenäisiä omine kaupungin- ja kunnanvaltuustoineen ja -hallituksineen. Palvelutuotannon työnjako kuntaparissa on jakautunut seuraavasti: Pihtipudas vastaa sivistystoimesta, maataloushallinnosta ja hallinnon tukipalveluista ja Viitasaari vastaa perusturvasta, teknisestä- ja ympäristötoimesta. (Pihtiputaan kunta 2016, viitattu 30.6.2016.)

2.1 Pihtipudas

Pihtipudas on 4357 (31.12.2013) asukkaan kunta E75-tien varrella Keski-Suomen pohjoisosassa. Pinta-alaltaan kunta on 1248 km², josta vesistön osuus on 171 km². Pihtipudas rajoittuu Haapajärven, Keiteleen, Kinnulan, Pielaveden, Pyhäjärven, Reisjärven ja Viitasaaren kuntiin. Matkaa Keski-Suomen maakuntakeskukseen Jyväskylään on 136 km ja etäisyys Helsinkiin 412 km. Puolet Pihtiputaan asukkaista asuu keskustaajamassa. (Pihtiputaan kunta 2016, viitattu 30.6.2016.) Toinen suurehko kyläkeskus on n. 30 km:n etäisyydellä taajamasta sijaitseva Muurasjärvi, jossa asuu n. 15 % asukkaista. Muurasjärvi on valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema-alue valtioneuvoston vuoden 1995 päätöksellä. Koko Keski-Suomessa näitä arvokkaita maisema-alueita on kahdeksan ja niistä kolme, Käräväskylä, Muurasjärvi ja Ylä-Liitonjoki, sijaitsevat Pihtiputaalla. Muurasjärvi on erityisesti arvokas perinnemaisemiensa vuoksi. (Pihtiputaan kunta 2016, viitattu 30.6.2016.) Tilastokeskuksen tietojen mukaan Pihtiputaan elinkeinorakenne jakautuu seuraavasti: palvelualueiden työpaikkojen osuus on 61,7%, alkutuotannossa 21,2% ja jalostuksen osuus 14,8% (Tilastokeskus 2016, viitattu 30.6.2016).

2.2 Viitasaari

Viitasaari sijaitsee n. 30 kilometriä Pihtipudasta etelämpänä, myöskin E75-tien varrella. Asukkaita Viitasaarella on 6780 (31.12.2014). Viitasaaren naapurikuntia ovat Kannonkoski, Kivijärvi, Kinnula, Pihtipudas, Keitele, Vesanto ja Äänekosken kaupunki. Viitasaarelta on matkaa maakunnan pääkaupunkiin Jyväskylään 100 km. Pinta-alaltaan Viitasaari on 1.589 km², josta vesistön osuus on 339 km². Elinkeinorakenteessa palveluiden osuus on 64 %, jalostuksen 23 % ja alkutuotannon 13 %. Teollisuuden perustan muodostavat puunjalostus- ja metalliteollisuus. Maa- ja metsätalous on saanut lisää vauhtia bioenergia-alan kehittymisestä, työpaikkoja syntyy sekä energian korjukseen että sitä tukevaa teknologiaa tuottaviin yrityksiin. (Viitasaaren kaupunki, 2016, viitattu 30.6.2016.)

2.3 Wiitaunionin aluekirjasto

Wiitaunionin aluekirjasto muodostuu Pihtiputaan ja Viitasaaren kirjastoista sekä niiden yhteisestä kirjastoautosta. Pihtiputaan ja Viitasaaren kirjastoautopalvelut yhdistettiin elokuussa 2007. Vuoden 2013 alussa kirjastot yhdistyivät Wiitaunionin aluekirjastoksi, johon kuuluu kolme toimipistettä: Pihtiputaan kirjasto, Viitasaaren kirjasto ja Wiitaunionin kirjastoauto. Kirjastojen yhdistyminen oli tavoitteena jo vuonna 2006, mutta tuolloin esitys yhdistymisestä jätettiin vielä hautumaan joutuessaan muun muassa yhdistymistä hankaloittaneesta kuntien välisistä henkilösiirroista. Kun henkilösiirtoasia ratkesi, yhdistyminen otettiin jälleen käsittelyyn ja lopullinen yhteinen kirjastopalveluorganisaatio Wiitaunionin aluekirjasto perustettiin 1.1.2013. Pihtipudas hallinnoi Wiitaunionin kuntaparista laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti koko sivistystoimea ja vastaa Wiitaunionin alueella kirjastopalvelujen järjestämisestä. Yhteistoimintasopimuksella on sovittu palvelujen tuottamisesta yhteisesti sekä kustannusten jakamisesta. Kahden pienen kirjastoyksikön yhdistymisellä saatiin talous- ja henkilöstöresurssit tehokkaampaan käyttöön ja samalla poistettiin päällekkäisyyksiä eri työvaiheista. Aluekirjastoilla on tällä hetkellä yhteensä seitsemän kirjastoammatillista henkilöä töissä. Lisäksi Pihtiputaalla on työskennellyt yksi työllisyysvaroin palkattu järjestelyapulainen. Molemmista toimipisteissä on myös osa-aikaista työvoimaa.

Wiitaunionin aluekirjastolla on yhteinen aineiston hankintoja, poistoja ja varastointia ohjaava kokoelmapolitiikka. Kustannussäästöjä on syntynyt joidenkin päällekkäisten toimintojen vähenemisestä. Kelluvien kokoelmien avulla on parannettu aineistojen saatavuutta, koska aineistolla ei ole

yhtä yksittäistä kotipistettä, vaan palautuva aineisto jää palautuspaikkaan. Wiitaunionin aluekirjastoissa noudatetaan yhtenäisiä lainaus- ja maksukäytäntöjä. Kaikissa työtavoissa pyritään myös yhtenäisiin käytänteisiin jotta henkilöstön on tarpeen vaatiessa helppo työskennellä siinä toimipisteessä, jossa häntä eniten tarvitaan. Työn tekoa on saatu tehostettua siten, että joitakin aiemmin molemmissa kirjastoissa tehtäviä töitä on keskitetty tehtäväksi pelkästään toisessa kirjastossa.

Yhteinen kirjastoauto on merkittävä osa aluekirjaston toimintaa, sillä taataan kirjastopalvelujen alueellinen tasa-arvoisuuden toteutuminen. Kirjastoautoa hyödynnetään myös syrjäkylien muiden palvelujen saavutettavuudessa, se toimii esimerkiksi ennakoäänestyspaikkana. Wiitaunionin kirjastoautossa on myös järjestetty erilaisia tapahtumia eli tapahtumat on viety asiakkaiden luokse. Ystävän päivän karaoke, hyvinvointiin liittyvät tapahtumat, nukketeatteri ja Thaimaalaisen kulttuurin esittely kirjastoautossa ovat joitakin esimerkkejä siitä miten sivukylien asiakkaita voidaan palvella tapahtumatuotannolla. Tällöin tapahtumat vain on siirretty pyörien päälle.

2.4 Keskikirjastot kirjastokimppa

Wiitaunionin aluekirjasto kuuluu Keski-Suomen maakunnan Keskikirjastot kimpiaan jossa on mukana 24 Keski-Suomessa sijaitsevaa kirjastoa. Koko kimppa käyttää Aurora –kirjasto-ohjelmaa, mikä helpottaa aineistojen etsintää ja varaamista koko kimpassa. Pihtiputaan ja Viitasaaren välillä kulkeva aineisto on asiakkaille maksuton, kun taas muualta kimpasta tulevista aineistoista peritään yhden euron varausmaksu. Tästä varausmaksusta ollaan luopumassa vuonna 2017. Keskikirjastojen aineistot kulkevat kimpan alueella kahdesti viikossa, jolloin asiakkaat saavat kimpan alueelta varaamansa aineiston nopeasti käyttöönsä. Asiakkaalle Keskikirjaston tuomia etuja ovat yhteinen kirjastokortti, joka käy kaikissa kimpiaan kuuluvissa kirjastoissa. Asiakkaille on tarjolla 2,3 miljoonan niteen kokoelma ja lainat voi palauttaa mihin tahansa Keskikirjastoon. Verkkokirjastossa asiakkaalla on käytössään kaikkien Keski-kirjastojen yhteinen aineistotietokanta. Kirjastokorttiin voidaan yhdistää pin-koodi, jolloin asiakas näkee omat käyttäjätietonsa ja lainansa, hän voi uusia lainoja, tehdä ja perua varauksia, aktivoida ja muuttaa käyttäjätietojaan sekä tehdä hankintaehdotuksia. Keski-kirjastojen e-kirjakokoelmasta asiakas voi lainata tällä hetkellä yli 1300 eri julkaisua e-kirjana ja e-äänikirjana. Kokoelmaa täydennetään jatkuvasti. (Keskikirjastot, viitattu 24.20.2016.)

2.5 Wiitaunionin aluekirjaston ”Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille” -hanke

Opinnäytetyöni liittyy Wiitaunionin kirjastojen ”Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille” – hankkeeseen. Hankeavustusta haettiin alle kouluikäisten tarinaprojektiin Pihtiputaan kunnan ja Viitasaaren kaupungin alueille. Tarkoituksena oli innostaa lapsia tarinoiden ja satujen maailmaan ja tarjota myös lukevan miehen mallia lapsille. Jo ennen oman lukutaidon kehittymistä saatu innostus tarinoiden lisääntymistä kirjoihin myös vanhempana.

Hankerahaa saatiin opetus- ja kulttuuriministeriöltä yhteensä 5000 €, osalla rahoista hankittiin molempiin kirjastoihin dokumenttikamerat sadutusta ja opetusta helpottamaan. Opinnäytetyössäni toteutettavaan lasten kulttuuritapahtumaan oli hankerahaa vielä käytettävissä 1662 €, jolla tapahtumat molemmille paikkakunnille tuli järjestää. Laulavan Pupujussin ja Satusetä Anteron vierailujen jälkeen hankerahaa jäi vielä käytettäväksi kolmeen muuhun esitykseen Pihtiputaan ja Viitasaaren kirjastoissa. Loppuvuodesta esiintyjäksi tuli Laulavan Pupujussin laulujen sanoittaja Sari Kanala.

3 KIRJASTO TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄJÄNÄ

Nykypäivän kirjasto ei enää ole pelkkä kirjojen säilytys- ja lainauspaikka, vaan se tarjoaa asiakkailleen myös monenlaista muuta sisältöä elämään. Kirjastojen palvelut ovat viime vuosina laajentuneet yhä enemmän tapahtumatuotantoon. Asiakkaille tarjotaan kirjastossa kulttuurillisia elämyksiä ja yhteisöllisyyttä. Tämä on mielestäni hyvä suuntaus, yhteisöllisyys ja avoimuus ovat osa kirjastojen positiivista imagoa. Kirjastot tarjoavat kuntalaisille yhteisölliset tilat ja kaikille avoimia tapahtumia. Tavoitteena on saada kaikki kuntalaiset tuntemaan itsensä tervetulleeksi kirjastoon. Suomen yleisten kirjastojen kirjastolaki tukee tätä tavoitetta määritelmässään:

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä. (Kirjastolaki 904/1998 1:2§.)

Yleisten kirjastojen neuvoston laatimassa strategiassa vuosille 2011-2016 yhdeksi tavoitteeksi on asetettu kirjasto joka on ideoiden ja ihmisten kohtaamispaikka. Tähän päämäärään pyritään sekä virtuaalisten että fyysisten tilojen virikkeellisyydellä ja esteettömyydellä. Strategiassa visioidaan kirjasto, joka on täynnä elämyksiä ja tapahtumia. (Yleisten kirjastojen neuvosto 2010, 14–15.)

Varsinkin pienillä paikkakunnilla kirjaston merkitys tapahtumien tarjoajana korostuu, koska muita tapahtumien järjestäjiä on vähän. Kirjastoilta odotetaan toiminnallisuutta ja virikkeitä. Kirjastoista onkin tullut luontevasti erilaisten tapahtumien järjestämispaikka. Kirjastoissa järjestetään mm. kirjallisuusiltoja, satutunteja, nukketeatteriesityksiä, musiikkitapahtumia, peli-iltoja, näyttelyitä, kirjailijavierailuita ja kaikenlaisia teematapahtumia. Kirjastoihin tullaan yhä useammin viihtymään, viettämään vapaa-aikaa ja tapaamaan muita ihmisiä. Tämä kansan ”olohuoneena” toimiminen onkin mielestäni parhaita asioita muuttuneessa kirjastokonseptissa. Itsenäinen opiskelu on yleistynyt ja luultavasti lisääntyy edelleen tulevaisuudessa, mikä on myös lisännyt avun tarvetta tiedon hankinnassa ja sen paikantamisessa. Kirjastojen järjestämät tapahtumat ovat yleensä ilmaisia, näin tarjotaan elämyksiä ilman, että varallisuus olisi esteenä.

Tanskan vuonna 2013 käyttöön ottama kirjastomalli antaa käsityksen siitä mihin suuntaan kirjastojen kannattaa tulevaisuudessa toimintonsa suunnata. Siellä on tietoisesti lähdetty hakemaan

kirjastoille uutta roolia. Tanskan kirjastomallin mukaan kirjasto on oppimis-, inspiraatio-, kohtaus- ja esiintymistila. Kirjojen lisäksi kirjastosta löytyy tila pelien kautta oppimiseen ja vaikkapa taiteentekoon. Sieltä voi hakea inspiraatiota esityksiä ja taiteilijatapaamisia seuraten. Kirjasto on myös paikka keskustelutilaisuuksiin, kansalaisten kokoontumisiin, erilaisiin työpajoihin ja omaan luovaan tuottamiseen. Tanskalaisille tulevaisuuden kirjasto on nimenomaan tapahtumakirjasto ja tila elämysten kokemiselle. (Baer, 29.)

Kirjastoseuran koulutus- ja tutkimustyöryhmän selvityksessä siitä mitä kirjastoalan koulutukselta tulevaisuudessa vaaditaan, haastateltiin kirjastonjohtajia ympäri Suomen. Haastatteluvastauksissa tärkeäksi koettiin kirjastoammattilaisen viestintään, markkinointiin ja tapahtumatuotantoon liittyvien taitojen ja tietojen hallitseminen. Niinpä mediakasvatus- ja tapahtumatuotantoon liittyvä koulutus toivottiin ammattiin opiskeleville lisää. (Sario & Karjalainen 2016, 12–13.)

Perheet osallistuvat mielellään kirjastojen järjestämiin tapahtumiin. Tapahtumat voivat houkutella kirjastoon myös uusia asiakkaita. Kirjastoa käyttämättömät saattavat tulla tutustumaan kirjaston järjestämään tapahtumaan ja huomata samalla että kirjastot tarjoavat muutakin kuin pelkkiä kirjoja. Tästä väestöstä saattaa tulla kirjaston käyttäjiä kun tapahtuma ensin vetää heidät käymään kirjastossa. (Peck 2006, 82).

Opinnäytetyöni lähdemateriaaliin tutustuessani törmäsin Kirjastolehden juttuun ”Kortistosta koti linnulle” jossa kerrottiin Hämeenlinnan kaupungin viettämästä ”Luonto ja vesi” – teemavuodesta ja siihen liittyvistä kirjastojen tapahtumista. Kirjastotoimenjohtaja Inkeri Jurvanen kertoi jutussa Hämeenlinnan kirjastoilla olevan pitkän kokemuksen tapahtumien järjestämisestä ja motivoituneesta henkilökunnasta. Hänen mukaansa henkilökunnan innostus on tapahtumien järjestämisessä kaikki kaikessa. Teemavuoden puitteissa Hämeenlinnan kirjastoissa on järjestetty erilaisia näyttelyitä, tilaisuuksia ja kirjaston asiakkaat ovat saaneet lainata luonnon tarkkailuvälineitä. Hämeenlinnassa toimitaan sillä periaatteella että suuri osa tilaisuuksista järjestetään yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Näin ulkopuoliset toimijat voivat hyödyntää kirjaston tiloja esiintymisareenanaan ja asiakkaat saavat monipuolista kulttuuritarjontaa. Musiikkiosaston avolava on lisännyt nuorison kiinnostusta avoimiin ja maksuttomiin tiloihin. Jurvanen pitää kirjastoa yhdistävänä kanavana ja korostaa tapahtumien sosiaalista puolta. Julkisen tilan ja yhteisöllisyyden tarve ei ole netin myötä hävinnyt minnekään. Jurvasen mukaan kirjaston tapahtumilla on itseisarvo, kaikenlainen aktiivisuus kirjastoissa on positiivista. Kirjastojen näyttelyt ja tapahtumat liittyvät

usein kirjallisuuteen, mutta se ei Jurvasen mukaan ole välttämätöntä. Kirjastot ovat paljon muuta-
kin kuin pelkkiä kirjoja. (Hänninen 2016, 14–16.)

Yleisten kirjastojen neuvoston strategiaoppaan mukaan nykyaikaisen kirjastotilan tulee palvella tietopalvelun ja aineiston tarjonnan lisäksi muitakin tarkoituksia. Kirjastot ovat pääasiassa mak-
suttomia tiloja, joihin kansalaiset voivat tulla erilaisten harrastustensa pariin ja tapaamaan toisi-
aan. Kirjastosta löytyy tilaa myös oleskelulle, viihtymiselle, työnteolle, ryhmätöille ja hiljaisuudelle.
Edelleen neuvoston oppaassa huomautetaan muutostarpeista eri kirjastotyön alueilla, huomatta-
van iso osa kohdistuu kirjastotilan käyttöön. (Yleisten kirjastojen neuvosto 2010.)

3.1 Tapahtumamarkkinointi

Tapahtuman on oltava kiinnostava ja asiakkaan tarpeita vastaava. Tärkeää on miettiä kenelle
tapahtuma on tarkoitettu, eli mikä on tapahtuman kohderyhmä. Tapahtuman markkinointiin kuu-
luu sisäinen ja ulkoinen markkinointi sekä vuorovaikutusmarkkinointi. Sisäisellä markkinoinnilla
tapahtuma ja sille asetetut tavoitteet markkinoidaan tapahtuman järjestäjille. Sisäinen markkinoin-
ti sitouttaa henkilöstöä tapahtumaan ja luo yhteishenkeä. Sen avulla luodaan hyvää ilmapiiriä ja
parannetaan tekijöiden viihtymistä tapahtuman järjestämisessä. Sisäinen markkinointi auttaa
toteuttamaan tapahtuman odotukset. Ulkoinen markkinointi on näkyvintä, sen tarkoitus on myyn-
nin tai tapahtuman edistäminen. Ulkoisessa markkinoinnissa käytetään hyväksi mainontaa ja
suhdetoimintaa. Ulkoinen markkinointi luo tapahtumalle odotuksia. Vuorovaikutusmarkkinointi on
ihmisten välistä kanssakäymistä. Henkilöstö markkinoi tapahtumaa omalla käytöksellään. Apu-
keinoina voidaan käyttää myös erilaisia palautekyselyjä. (Iiskola-Kesonen 2004, 56–57.)

Arja Juntusen ja Jarmo Saartin mukaan tapahtumat ovat osa kirjaston markkinointia. Tapahtumi-
en tavoitteena on kirjaston tunnetuksi tekeminen ja sen perustehtävän edistäminen. Osallistujille
ne tarjoavat kirjaston sisältöjen lisäksi oppimis- ja virkistytymismahdollisuuden muiden ihmisten
kanssa. (Juntunen & Saarti 2014, 60–61.) Kirjastojen tehtävä on kulttuurin ylläpitäminen, se ei ole
pelkästään passiivista ja säilyttävää toimintaa, vaan myös uuden luomista (Juntunen & Saarti
2014, 99).

Järjestäessään tapahtumia kirjastot siis samalla markkinoivat itseään sekä nykyisille että potentiaalisille asiakkaille ja tekevät itsestään näkyvämmän omassa toimintaympäristössään. Tällaista tapahtuman ja markkinoinnin yhdistämistä kutsutaan tapahtumamarkkinoinniksi. Vallon ja Häyriksen mukaan tapahtumamarkkinointi on strategisesti suunniteltua toimintaa, jossa yritys tai yhteisö viestii valittujen kohderyhmien kanssa käyttäen elämyksellisiä tapahtumia ennakkoon suunnitellussa ympäristössä ja tilanteessa. Tapahtumamarkkinoinnissa täytyy kolme kriteeriä: tapahtuma on etukäteen suunniteltu, kohderyhmä ja tavoite on määritelty ja tapahtumassa toteutuu elämyksellisyys, vuorovaikutteisuus ja kokemuksellisuus. (Vallo & Häyriinen 2012, 19–20.)

Tapahtuman järjestämisellä on useita etuja organisaation markkinoinnissa. Tapahtumamarkkinoinnin vahvuuksia ovat vuorovaikutteisuus järjestäjän ja osallistujan välillä. Kohderyhmä voidaan rajata tarkasti ja tapahtuman puitteet ovat hallittavissa. Tapahtumalle voidaan asettaa tavoite ja siitä saadaan suoraa palautetta. Tapahtumilla pystytään tuottamaan elämyksiä ja positiivisia muistijälkiä osallistujille ja näin erottaudutaan myönteisesti kilpailijoista. (Vallo & Häyriinen 2012, 21–22.)

Pienissä kunnissa kirjasto on usein tärkeä yhteisönsä toimija, jolloin kirjaston sosiaalinen puoli korostuu. Tapahtumat kokoavat väen yhteen. Kirjastolehden toimittaja toteaa, ettei pienillä kirjastoilla ole mahdollisuuksia toteuttaa kaikkea, mutta ne voivat toteuttaa juuri sitä mitä tarvitaan. Pienen kirjaston etuna on se, että se pystyy olemaan paremmin läsnä yhteisössään kuin iso kirjasto. Asiakkaat antavat usein palautetta tutulle kirjastohenkilökunnalle myös muualla kuin kirjaston tiskillä asioidessaan, vaikkapa kauppareissulla. (Kirjastolehti 2/2016, 17.) Tällainen asiakkaalta saatu suora palaute, toive, idea tai vaikkapa hankintaehdotus on todella kullan arvoista tietoa kirjaston henkilökunnalle, sillä se edesauttaa kirjaston palvelun parantamista ja kohdentamista niihin asioihin joita paikkakunnan asiakkaat kaipaavat omalta kirjastoltaan.

Suomen yleisissä kirjastoissa järjestettiin vuonna 2015 yhteensä 34 306 tapahtumaa ja 6373 erilaista näyttelyä. Näihin kirjastojen järjestämiin tilaisuuksiin osallistui yhteensä 863 008 kävijää. (Suomen yleisten kirjastojen tilastot 2016, viitattu 13.8.2016.) Wiitaunionin kirjastoissa järjestettiin vuonna 2015 yhteensä 75 tapahtumaa joissa kävijämäärä oli 2372. Mielestäni se on kunnioitettava määrä tapahtumia näinkin pienille kirjastoille kuin Pihlputaan ja Viitasaaren kirjastot ovat. Wiitaunionin kirjastoissa järjestettävät yleisötapahtumat ovat viime vuosina lisääntyneet huomattavasti. Tapahtumien järjestäminen kannattaa, samalla kun ne houkuttavat väkeä paikalle, myös lainausluvut kasvavat ja tavoitetaan mahdollisia uusia asiakkaitakin.

TAULUKKO 1. Kirjastojen tapahtumat ja näyttelyt vuosina 2012 ja 2015 (Suomen yleisten kirjastojen tilastot. Viitattu 11.12.2016)

Kirjaston tapahtumat ja näyttelyt	Pihtipudas + Viitasaari, 2012	Pihtipudas + Viitasaari, 2015
Näyttelyt	0	5
Tapahtumat	6	73
Tapahtumien osallistujamäärä	450	2 372

Kirjaston tapahtumat ja näyttelyt	Koko maa, 2012	Koko maa, 2015
Näyttelyt	7 003	6 373
Tapahtumat	23 333	34 306
Tapahtumien osallistujamäärä	650 177	863 008

3.2 Yksin vai yhteistyössä

Kirjastot järjestävät paljon tapahtumia oman henkilökunnan resursseilla. Voisi sanoa että suurin osa kirjastojen järjestämistä tapahtumista on pelkästään omalla henkilökunnalla toteutettuja. Tällaisia omin voimin suunniteltuja, rakennettuja ja läpi vietyjä tapahtumia kirjastoissa ovat esimerkiksi vuosittaiset lukuviikon tapahtumat ja Kirjan ja Ruusun päivä. Eri teemoihin liittyvät kilpailut, satutunnit ja näyttelyt toteutetaan hyvin usein myös omin voimin. Monissa kirjastoissa järjestetään myös viikoittain toistuvia tapahtumia, kuten vaikkapa neulekirjastot, lukupiirit ja muut harrasteisiin liittyvät tapahtumat. Esteeksi tapahtumien järjestämiselle saattaa nousta resurssipula, järjestämiseen kuluva aika on henkilökunnan muista tehtävistä nipistettyä. Tapahtumaa järjestettäessä onkin tärkeää miettiä mitä voidaan järjestää itse ja mihin tapahtumaan olisi hyvä saada yhteistyökumppani tai yhteistyökumppaneita. Myös ulkopuolisen esiintyjän palkkaaminen kirjaston rahatilanteen salliessa on hyvä vaihtoehto. Lapsille suunnattu ohjelma ammattiesiintyjillä vetää usein suuren määrän yleisöä.

Yhteistyö eri toimijatahojen kanssa on antoisaa, näin voidaan hyödyntää useamman sektorin osaamista. Kirjastot eivät enää toimi nurkkakuntaisesti yksin, vaan yhteistyössä koulujen, kulttuuritoimijoiden ja monien muiden tahojen kanssa. Wiitaunionin kirjastoissa tällainen yhteistyö esimerkiksi liikunta- ja vapaa-aikatoimen kanssa on lisännyt kirjastojemme tapahtumavilkkautta. Yhteistyöstä on se etu, että ideoita ja niiden toteuttajia on useampia ja monipuolisuus kasvaa

tapahtumatarjonnassa. Yhteistyö myös jakaa vastuuta ja vähentää päällekkäisyyksiä. Onnistunut tapahtumatuoantanto edellyttää kohderyhmän tuntemusta, yhteistyön toimimista mahdollisten yhteistyökumppaneiden kanssa sekä toimivia tiedotuskanavia (Ainali 2012, 105).

Juntusen mukaan tapahtuman järjestäminen on verkostomainen prosessi joka lähtee ideasta. Tapahtuma järjestetään joko omin voimin tai yhteistyökumppanien kanssa. Prosessi sisältää suunnittelua, yhteydenottoja eri tahoille, asioiden varmistamista, tilaisuuden markkinointia, yhteydenpitoa mediaan, itse tapahtuman ja lopuksi tapahtuman arvioinnin. Prosessin aikana on huolehdittava tiedonkulusta yhteistyökumppaneille, esiintyjille, medialle ja yleisölle (Juntunen & Saarti 2014, 67.) Erityisen tärkeää on tapahtuman jälkeinen asioiden läpikäynti. Tämän läpikäynnin merkitys on sitä suurempi, jos kyseessä on tilaisuus joka aiotaan järjestää tulevinakin vuosina. (Lampinen 2009, 31).

3.3 Tapahtuman kohderyhmänä lapset

Lapset kirjaston asiakkaina ovat tärkeä kohderyhmä. Kirjaston palvelujen satsaus lapsiin on satsausta tulevaisuuteen ja tuleviin kirjaston käyttäjiin. Lapset oppivat erilaisten kokemusten, tilanteiden, ympäristön ja aistien kautta. Kirjasto on hyvä ja turvallinen paikka lapselle opetella toimimaan itsenäisesti. Oma kirjastokortti ja itsenäinen oleskelu kirjaston lastenosastolla ovat tärkeitä asioita lapselle. Se että voi valita itse kirjan, oleskella tai leikkiä kaverin kanssa kirjastotilassa antaa onnistumisen iloa ja vahvistaa lapsen itsetuntoa. Kirjaston järjestämien lasten tapahtumien tarkoituksena on toimia elämysten kautta virikkeiden antajana ja mielikuvituksen rikastuttajana sekä tarjota lapsille matalankynnyksen väylän kulttuuritarjontaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lasten kulttuuripoliittisessa ehdotuksessa todetaan, että lapsilla on oikeus kaikkeen taiteeseen ja kulttuuriperintöön, joka soveltuu heidän ikäänsä. Taiteista ja kulttuuriperinnöstä on monia myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten hyvinvointiin, kehitykseen, oppimiseen ja sosiaalisiin taitoihin. Lasten ja nuorten kulttuuritoiminnalla on monia myös kerrannaisvaikutuksia, se muun muassa vaikuttaa kykyyn ymmärtää itseään ja muita sekä parantaa elämänlaatua ja – hallintaa. Taidot, tiedot, kokemukset taiteesta ja kulttuuriperinnöstä kuuluvat yleissivistykseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2012.)

Koska opinnäytetyöni liittyy nimenomaan lasten tapahtuman järjestämiseen, käsitelen tässä luvussa erityisesti lapsia tapahtuman kohderyhmänä. Millaisia erityispiirteitä tapahtuman järjestämisessä on otettava huomioon kun tapahtuman kohderyhmänä ovat pienet lapset? Miten tämä tärkeä asiakasryhmä tulisi huomioida kirjastojen palvelutarjonnassa? Lainattavien aineistojen lisäksi kirjaston tarjoamia perinteisiä palveluja lapsille ovat mm. satutunnit, nukketheateriesitykset, erilaiset lastentapahtumat ja näyttelyt.

Lasten tapahtuma tarvitsee onnistuakseen häiriöttömän tilan, jossa esitykseen keskittyminen onnistuu paremmin. Pienet lapset eivät vielä jaksakaan keskittyä kovin pitkään ohjelmaan. Puoli tuntia on hyvä ohjelman pituus, korkeintaan 45 minuuttia isommille lapsille. Kokemuksesta olemme huomanneet, että esimerkiksi nukketheaterin sopiva kesto-aika on juuri tuo 30 minuuttia, sen jälkeen alkaa yleisöstä pienimmät jo liikehtiä levottomasti.

Lapsiperheet osallistuvat yleensä varsin mielellään ilmaisiin tapahtumiin. Siksi tapahtuman järjestäminen lapsille onkin erityisen mukavaa ja järjestäjälle antoisaa puuhaa. Miten pienet lapset sitten tavoitetaan? He eivät vielä seuraa kirjaston Facebook-sivuja, paikallislehtiä tai ilmoitustauluja. Käytännössä on siis tavoitettava lasten vanhemmat, päiväkotihenkilöstö ja perhepäivähoitajat. Värikäs houkutteleva mainos tapahtumasta paikallislehdessä, kirjaston Facebook-sivulla ja kauppojen ilmoitustauluilla on hyvä markkinointikeino. Suora vuorovaikutusmarkkinointi kirjastossa tavoittaa hyvin kotiäitejä. Se vaatii aktiivista otetta kirjastohenkilökunnalta, kerrotaan lasten kanssa kirjastossa vieraileville äideille tulevista lastentapahtumista. Lainaustiskista asiakkaan mukaan jaettava flyeri eli käsimerkin on oman käsitykseni mukaan tehokas, koska mukaan otettava mainos toimii myös muistilappuna tapahtumasta. Käsimerkinestä selviää tapahtuman päivämäärä, kelloaika ja paikka. Tällaiset asiat tullaan helposti unohtumaan ihmisiltä jos tapahtuman mainos nähdään vain ilmoitustaululta. Wiitaunionin aluekirjastossa olemme käyttäneet tapahtuman mainonnassa myös varhaiskasvatuspuolen jakelukanavaa, jolla tavoitetaan hyvin perhepäivähoitajat, ryhmäpäivähoito- ja päiväkotihoitajat. Tämä jakelukanava on kunnassamme toiminut hyvin.

Opinnäytetyötäni varten haastattelin Pihtiputaan kunnan Varhaiskasvatusjohtaja Eila Pasasta saadakseni käsityksen mitä erityispiirteitä pienten lasten tapahtuman järjestämisessä on otettava huomioon. Alle kouluikäisten kohdalla tapahtuma on hyvä järjestää aamupäivästä. Mietimme aikatauluja ja totesimme että klo 9.30 – 11.00 on hyvä aika pienille lapsille. Ruokailut päiväkodissa alkavat yleensä klo 11.00 jonka jälkeen on vuorossa päivälepo yleensä klo 14.00 saakka. Ilta-

päivällä lapset ovat yleensä myös levottomampia ja osaa tullaan hakemaan kotiin melko aikaisin. Tapahtumapaikalla on syytä ottaa huomioon, että ulkovaatteiden riisuminen ja pukeminen vie oman aikansa. Mainontaa koskien Eila Pasanen pyysi minua tekemään jaettavista mainoksista A5 -kokoisia, koska hän lähettää perhepäivähoitajille, päiväkotiin ja ryhmäpäivähoitoon mainokset kirjeitse. Aiemmin kokeiltu kooltaan pienempi flyer on joskus jäänyt huomaamatta kirjekuoreen. A4 kokoisia mainoksia teen seinämainoksiksi. (Pasanen, haastattelu 8.8.2016).

3.4 Lapset yleisönä esiintyjän näkökulmasta

Pihtiputaan esityksen jälkeen haastattelin Laulavaa Pupujussia ja Satusetä Anteroa, jotta saisin tietää millaisiin asioihin ammattiesiintyjä kiinnittää lasten tapahtumassa huomiota. Haastattelu oli hyvin vapaamuotoinen, ja molemmat esiintyjät kommentoivat ja täydensivät toistensa vastauksia. Sen takia olen yhdistänyt haastattelun ilman erittelyä siitä kuka sanoi mitään.

Ennen tapahtuman alkua huolehditaan ulkovaatteet naulakkoon, jottei liika vaatetus tee turhaan tukalaa oloa lapselle. Molempien mielestä varsinkin lasten esityksissä on tärkeää kiinnittää huomiota esitystilaan. Erityisesti tilan rauhallisuus on tärkeää, etteivät häiriötekijät vie lasten huomiota ja aiheuta heissä rauhattomuutta. Usein lasten seurassa tullut aikuinen kaipaisi myös opastusta, jotta myös hän keskittyisi esitykseen ja antaisi rauhallisella esimerkillään lapselle aikaa keskittyä esitykseen. Kännykät voisi jättää pois tapahtumista tai ainakin laittaa äänettömälle eikä vilkuilla niitä esityksen aikana. Esiintyjät toivovat, että tarvittaessa lapsen mukana oleva aikuinen puuttuu tilanteeseen ja rauhoittaa mahdollisia häiriötä aiheuttavia lapsia. Tällä estetään rauhattomuuden leviäminen lapsiyleisössä ja varmistetaan esityksen nautittavuus kaikkien osalta. Myös esiintyjä pystyy keskittymään paremmin silloin kun ylimääräistä häiriötä on mahdollisimman vähän.

Lasten tapahtumissa esiintyjän tulee huomioida yleisönsä eri tavalla kuin aikuisten tapahtumissa, vuorovaikutus esiintyjän ja yleisön välillä on tärkeää. Esiintyjien tulee varautua yllätyksiin, yleisöstä saattaa tulla kommentteja ja kysymyksiä kesken esityksen jolloin niihin vastataan. Lapset ovat aitoja, ja ilmaisevat tunteensa ja innostuksensa usein ääneen. Lapsilta puuttuu sosiaalisesti opitut käytöstavat, ja sitä esiintyjät pitivät hyvänä asiana, koska lasten reaktiot ovat aitoja. Niistä esiintyjät myös oppivat ja voivat hyödyntää seuraavissa esityksissä kokemaansa.

Ryhmäkoot tulisi esiintyjien mukaan pitää kohtuullisina. Sopivan pieni määrä lapsia on helpommin hallittavissa ja saadaan paremmin aikaan vuorovaikutus esiintyjän yleisön välillä. Lapsille tulee varata aikaa, esitys pitää pystyä vetämään läpi kiireettä ja hallitusti. Molemmat esiintyjät olivat ehdottomasti sitä mieltä että paras aika päivästä lasten esityksille on aamupäivä. Levottomuus lisääntyy iltapäivällä. Usein esityksiä varataan kaksi samalle päivälle, tuolloin myöhäisempi esitys yleensä on levottomampi ja lasten tarkkaavaisuus häiriintyy helpommin.

Antti Suora nosti esiin myös sen seikan, että teatteriesityksissä lasten pitää saada kokea myös negatiivisia tunteita. Pelkoa ja surua voidaan käsitellä teatterin keinoin lapselle turvallisessa ympäristössä ja niistä voidaan jälkeenpäin keskustella. Joskus vanhemmat ovat ylisuojelevia, ja voivat kysellä sopiiko esitys vaikkapa viisivuotiaalle. Teatteri on hyvä keino lähestyä vähän vaikeampiakin aiheita. (Suora, haastattelu 26.10.2016).

Lapsia pitää myös Suoran ja Pyyllammen mukaan kunnioittaa yleisönä aivan kuten aikuista yleisöäkin. Asianmukaiset tilat ja hiljaisuus esityspaikalla ovat tärkeitä. Äänentoistoon tulee myös kiinnittää huomiota. Suora kertoi esimerkin lasten tapahtumasta joka oli sijoitettu ulkona markkinapaikan viereen, jolloin esiintyjien puhe ei kuulunut hyvin ilman mikrofonia. Samassa tilaisuudessa olleeseen aikuisten esitykseen mikrofonit olivat kuitenkin käytettävissä. Kyseisessä tilaisuudessa ei arvostettu lastentapahtumaa sen ansaitsemalla tavalla. Lasten tapahtumassa esityksestä saadaan vuorovaikutteisempi, jos lapset voivat istua lähellä esiintyjää. Mikäli katsomon ja esiintyjän välillä on pitkästi fyysistä matkaa myös esiintyjän ja yleisön vuorovaikutus kärsii. (Pyyllampi & Suora, haastattelu 26.10.2016).

3.5 Kirjaston henkilökunnan ohjeistus

Tämän opinnäytetyön tuotoksena syntyi Wiitaunionin aluekirjaston henkilökunnalle suunnattu tapahtuman järjestäjän ohjeistus. Ohjeistus löytyy opinnäytetyön liitteestä 4 ja se on tarkoitettu tulostettavaksi kirjastoillemme. Ohjeistuksen kokoamiseen hyödynsin pitkän työkokemuksen tuomia havaintoja tapahtuman suunnitteluun ja järjestämiseen liittyvistä asioista. Ohjeistuksessa on otettu huomioon joitakin Pihlputaan ja Viitasaaren kirjastoihin liittyviä erityispiirteitä muun muassa mainonnan suhteen. Ohjeistuksen tarkoitus on antaa eväitä henkilökunnalle tapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen. Se on koottu melko vapaamuotoisesti jotta opasta olisi mukava lukea eikä

se vaikuttaisi liian kuivakkaalta asiategiltä. Ohjeistuksen lopussa on tilaa tärkeille yhteystiedoille, joita voidaan lisätä sitä mukaa kun uusia yhteistyökumppaneita tulee kirjastoillemme. Tapahtuman järjestämistä voidaan verrata projektiin, sillä on erillinen aikataulu ja selkeät tavoitteet. Tapahtumaideasta edetään tavoitteiden määrittelyn ja tapahtuman suunnittelun kautta toteutukseen ja lopuksi tapahtuman päättämiseen. (Iiskola-Kesonen 2004, 8.) Tapahtuman vertaaminen lyhytkestoiseen projektiin motivoi mielestäni henkilökuntaa resursoimaan omaa työpanostaan järjestelyjen vaatiman hetkellisen työmäärän lisääntymiseen.

Tapahtuman järjestämisessä on tärkeää henkilökunnan oma innostus asiaan. On hyvä ymmärtää, että tapahtumia järjestetään osana kirjaston palvelutarjontaa ja niiden tarkoitus on tavoittaa uusia asiakkaita sekä tarjota kulttuurielämyksiä kaikille kuntalaisille. Tapahtuman järjestämisestä kiinnostunut henkilökunta sitoutuu paremmin järjestelyihin, on palveluultista ja edustaa kirjastoa omalla positiivisella asenteellaan. Innostuneella asenteella saavutetaan helpommin onnistunut tapahtuma sekä järjestäjien että osallistujien kannalta. Henkilökunta markkinoi tapahtumaa omalla persoonallaan ja käytöksellään. Tyytyväiset osallistujat taas palkitsevat järjestäjien vaivan. Usein kirjaston tapahtumat järjestetään oman henkilökunnan voimin muiden töiden ohessa, joten koko henkilökunnan mukanaolo tapahtuman järjestämisessä helpottaa ja nopeuttaa järjestelyjä.

Kirjastojen tapahtumia järjestetään yleensä hyvin pienellä budjetilla. Tämä vaatii henkilökunnalta aktiivisuutta, luovuutta ja kekseliäisyyttä, jotta järjestelyt onnistuvat ilman suurta rahallista panostusta. Yhteistyökumppaneiden aktiivinen etsiminen kannattaa. Yhteistyössä tapahtumien toteuttaminen on monesti helpompaa, vastuut jakaantuvat ja yhteistyökumppaneiden työpanos saadaan samalla hyödynnettyä. Kirjaston tiloja voisi myös aktiivisemmin tarjota ulkopuoliselle tapahtuman järjestäjälle tapahtumatilaksi. Tapahtumat edesauttavat kirjaston käyttöä kaikille kuntalaisille kuuluvana yhteisenä tilana. Tilan käyttöä voisi siis vielä kehittää siten, että myös kunnan muut toimijat voisivat järjestää pienimuotoisia tapahtumia kirjastossamme, jolloin kirjasto olisi mukana ainoastaan tilan tarjoajana.

Tapahtumia järjestettäessä on joskus varauduttava myös epäonnistumiseen. Yleisöä saattaa tulla paikalle vain kourallinen, vaikka tapahtumaa on mainostettu kuten aiemminkin. Syynä voi olla asia johon henkilökunta ei voi omalla toiminnallaan vaikuttaa, esimerkiksi muualla olevat samanaikaiset tapahtumat, sää tai vain se ettei järjestettävälle tapahtumalle ole tilausta kunnassamme. Ilman rohkeutta kokeilla erityyppisiä tapahtumia ei voi myöskään kehittyä ja saada uutta aikaan. Epäonnistunutkin tapahtuma on arvokas koska siitä opitaan ja saadaan tietoa millaiselle tapah-

tumalle ei toiminta-alueellamme ole asiakaskuntaa. Henkilökunnan kanssa voidaan pohtia mahdollisia syitä yleisökatoon, oliko esimerkiksi ajankohta tai kohderyhmä väärä vai olisiko tapahtuman teemassa ollut korjaamisen varaa. Tapahtumaa voidaan pitää opettavaisena kokemuksena ja ottaa kokemuksesta opittu huomioon seuraavaa tapahtumaa suunniteltaessa.

Palautteen kerääminen tapahtuman jälkeen on tärkeää informaatioita tulevia järjestelyjä ajatellen. Henkilökunnan on hyvä kuulla missä onnistuttiin ja ottaa vastaan myös mahdolliset negatiiviset palautteet jotta epäkohdat voidaan seuraavalla kerralla korjata. Pienten kirjastojen etu tässä mielessä on se, että asiakkaat antavat helposti palautetta suoraan henkilökunnalle. Myös kirjallisia tai verkon välityksellä tapahtuvia palautekyselyjä voidaan toteuttaa tapahtuman jälkeen. Saatu palaute kannattaa kirjata ylös, jotta niistä on hyötyä tulevien tapahtumien järjestämisessä.

Opinnäytetyön liitteessä 4 olevassa tapahtuman järjestäjän ohjeistuksessa käydään läpi yksityiskohtaisemmin tapahtuman järjestämisessä huomioitavia asioita.

4 LAULAVA PUPUJUSSI JA SATUSETÄ ANTERO VIERAILULLA

4.1 Esiintyjän valinta

Alusta asti oli selvää, että Wiitaunionin aluekirjaston saamaa hankerahoitusta käytetään pienten lasten kulttuuritapahtuman järjestämiseen ja että tapahtumaan kutsutaan ammattiesiintyjä. Kun aloin pohtia esiintyjää kirjastojemme lasten tapahtumaan, oli mielessäni ajatus että esiintyjän tulisi sopia ”Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille” – hankkeen teemoihin. Hankehakemuksessamme oli maininta tarinoiden innostavuudesta, lukevan miehen esikuvan annosta lapsille sekä aikuisen ja lapsen kertomuksellisesta ja vuorovaikutteisesta yhdessäolosta. Näitä kriteereitä mielessä pitäen aloin etsiä tapahtuman esiintyjää.

Tutustuin monien kiertävien lasten teattereiden, orkesterien ja muiden esiintyjien ohjelmistoihin. Tarkastelin muun muassa Lastenorkesteri Ammuun, Pikku Papun orkesterin, Loiskis-orkesterin, Lastenmusiikki-orkesteri Henxelin, ja Tuttiorkesterin ohjelmistoja. Mutta melkein pä etsinnän alkumetreillä vastaan tullut Jyväskyläläinen Leena Pyylampi eli Laulava Pupujussi erottui joukosta mielestäni sopivimpana esiintyjäehdokkaana. Pyylammella on erilaisia valmiita esiintymisteemoja, mutta hän myös muuntelee esityksiään tarpeen mukaan kohderyhmälle sopivaksi. Laulavan Pupujussin ohjelmisto koostuu Leena Pyylammen säveltämistä ja Sari Kanalan sanoittamista uusista lastenlauluista sekä tutuista lasten suosikkilauluista. Ohjelmistossa on paljon laululeikkejä jotka osallistavat lapset mukaan esitykseen.

Laulavan Pupujussin ohjelmistosta löytyi hankkeeseemme sopiva esitys jossa Pupujussin mukana esiintyy myös Satusetä Antero. Yhteisesityksessä kuullaan runoja, lauluja ja laululeikkejä. Satusetä esittää uusia Jukka Itkosen runoja sekä tutumpia Kirsi Kunnaksen runoja. Esityksen kesto on lapsille sopiva n. 40 minuuttia. Tämä ohjelmisto sopii myös hyvin hankkeeseen liittyvään lukevan miehen mallin antoon lapsille.

Pidimme tapahtuman suunnittelupalaverin Viitasaaren kirjastolla 19.7.2016. Paikalla olivat lisäksi Wiitaunionin aluekirjaston kirjastotoimenjohtaja Jari Eskelinen ja Viitasaaren kirjaston kirjastonhoitaja Seita Rönkä. Esittelin heille esiintyjä vaihtoehtoja, joita olivat Laulavan Pupujussin lisäksi Loiskis-orkesteri, Lastenmusiikki-orkesteri Ammu, Tuttiorkesteri, Pikku Papun orkesteri ja

Henxelit lastenmusiikkiorkesteri. Ehdotin heti alkuvaiheessa Laulavaa Pupujussia esiintyjäksemme, koska hänen ohjelmistonsa vastasi parhaiten hankeideaamme. Myös Eskelinen ja Rönkä pitivät Laulavaa Pupujussia sopivimpana esiintyjänä. Erityisesti pidin Laulavan Pupujussin nettisivuilla olevista ohjelmiston esittelyistä hintoineen. Helpottaa paljon tapahtumanjärjestäjän työtä, kun valintavaiheessa tietää hintahaarukan, eikä sitä tarvitse erikseen alkaa kyselemään. Kun sopiva esiintyjäkaksikko oli valittu, otin yhteyttä Leena Pyylampeen ja sovimme alustavat suunnitelmat tapahtuman toteuttamiseksi.

4.2 Valmistelut ennen esitystä

Aloitin varsinaisen tapahtuman järjestelyn 14.7.2016 ja ensimmäinen tapahtuma pidettiin 26.10.2016. Tällä aikataululla tapahtumaan liittyvät järjestelyt pystyi hoitamaan ilman että kiirettä olisi syntynyt missään vaiheessa.

Ennen varsinaista esitystä pidin yhteyttä esiintyjien, varhaiskasvatusjohtajan, esiintymispaikan vastaavien ja kirjastojemme välillä sekä sähköpostitse että puhelimitse. Tilaisuuden järjestäminen edellyttää yllättävän paljon yhteydenpitoa moneen eri tahoon, ja siihen on tapahtuman järjestäjän varattava aikaa. Ajantasainen tiedotus korostuu tapahtuman järjestämisessä.

Leena Pyylampi lähetti minulle sähköpostitse kaksi kuvaa Laulavasta Pupujussista ja Satusetä Anterosta. Valitsin niistä toisen joka mielestäni sopi hyvin mainoskuvaksi tapahtumasta. Tein siitä kolmea eri kokoa olevaa mainosta. A5 -kokoisia varhaiskasvatuspuolen mainontaa varten, A4 -kokoisia ilmoitustauluille ja A6- kokoisia käsimeinoja kirjaston lainaustiskistä jaettavaksi.

Esityspäiviksi sovittiin 26.10.2016 klo 9.30 Pihtiputaalla ja 27.10.2016 klo 10.00 Viitasaarella. Koska kirjastomme on tiloiltaan suhteellisen pieni, varasin Putaanvirran koulun liikuntasalin esitystä varten. Tila osoittautui hyväksi valinnaksi, koska esitystä saapui katsomaan 123 innokasta lasta ja heidän hoitajiaan. Valmistelimme kirjastovirkailija Irma Kokkosen kanssa saliin katsomon käyttäen hyväksi liikuntasalin lukuisia jumppamattoja ja matalia penkkejä. Laululeikkien vauhdikkuuden takia jumppamatot toimivat katsomona erittäin hyvin. Lapsilla oli tilaa leikkiä, eikä ylimääräisiä ääniä tuolien siirrosta näin ollen tullut. Katsomon valmistelun aikana esiintyjät pystyttivät saliin pienen näyttämön johon sijoittivat taustakankaan ja sähköpianon.

Viitasaarella kirjastonhoitaja Seita Rönkä varasi esiintymistilaksi kirjaston vieressä sijaitsevan elokuvateatterin. Viitasaarella mainonta mukautettiin sen mukaan miten paljon katsojapaikkoja tilasta löytyi. Rönkä sopi tapahtuman järjestämisestä Viitasaaren varhaiskasvatusjohtaja Marja Sunin kanssa ja siellä tapahtuma kohdennettiin pelkästään päivähoidon puolelle tilan riittävyden takia.

4.3 Esityksen kulku 26.10.2016

Esitys kesti noin 40 minuuttia ja oli hyvin lapsia ja myös paikalla olleita aikuisia innostava. Laulava Pupujussi ja Satusetä Antero saivat esityksellään aikaan harmonisen, hauskan ja lapsia osallistavan sekä lauluja että runoja saumattomasti yhdistelevän näytöksen. Esitys oli intiimi, lapset istuivat lähellä esiintyjä ja heidän välilleen syntyi heti alusta alkaen hyvä yhteys. Seuratessani esityksen aikana lasten herpaantumaton ja eläytyvä osallistuminen, voin todeta, että saavutimme tapahtuman tavoitteen hyvin. Ammattitaitoiset esiintyjät loihdittivat välittömyydellään leppoisaa ja mukavan tunnelman, jossa tavoitettiin lapsiyleisön mielenkiinto aina esityksen loppukumaruksiin asti. Mitään suurta rekvisiittaa eivät esiintyjät tarvitse. Muutama hattu, rukkanen, tutti, peruukki ja sateenvarjo riittivät muuttamaan esityksen kulkua ja saamaan mielikuvituksen liikkeelle.

Laulava Pupujussi saapui ensin yksin näyttämölle ja toivotti yleisön tervetulleeksi, alkulaulun jälkeen Satusetäkin liittyi seuraan. Laulut ja runot vuorottelivat esityksen aikana. Satusetä ja Laulava Pupujussi myös jutustelivat lasten kanssa esitystensä välissä ja johdattelivat näin yleisön aina seuraavaan esitykseen. Laulava Pupujussi ja Satusetä Antero näyttivät miten laulujen mukana leikitään ja yleisö osallistui innokkaasti mukaan taputtaen käsiään, tömistellen tai tehden muita esimerkin mukaisia liikkeitä musiikin tahdissa.

Esityksen laulujen ja runojen teemat vaihtelivat mukavalla tavalla, jos aihe oli jossakin runossa vähän surumielinen, oli seuraavan esityksen aihe taas iloinen. Opinnäytetyöni liitteessä 3 avaan lyhyesti tapahtuman laulujen ja runojen aiheita ja esittelen pienen lainauksen esityksistä.

4.4 Esityksestä saatua palautetta

Sain Laulavan pupujussin ja Satusetä Anteron esityksen jälkeen paljon palautetta suoraan mukana olleilta perhepäivähoitajilta, esikoululaisten opettajalta ja myös varhaiskasvatusjohtaja Eila Pasaselta. Hän kiitteli erityisesti pienille lapsille suunnattua tapahtumaa ja toivoi tulevaisuudessa-kin kirjastomme järjestävän lasten tapahtumia. Pienellä paikkakunnalla lasten kulttuuritapahtumia ei koskaan ole liikaa.

Kaikki saatu palaute oli positiivista. Eräs perhepäivähoitaja totesi esityksen olleen mukavan rauhallinen ja harmoninen, lapset jaksoivat seurata esitystä loppuun asti kiinnostuneena. Esitystilalla sai myös kiitosta, liikuntasalin lattialle levitetyt jumppamatot olivat lapsille mukavia istua, ja heitä mahtui paljon vierekkäin. Esiintyjät pääsivät liikkumaan lasten lähellä ja ottamaan kontaktia paremmin kuin katsomotyyppisessä tilassa olisi voinut. Myös Satusetä Antero sai erikseen kiitosta, miesesiintyjä on huomattavasti vähemmän kuin naisia ja lapsien mielenkiinto tuntuu erityisesti kasvavan jos esiintyjä on mies. Satusetä Antero oli vaikuttanut lasten mielestä mukavalta sedältä.

Seuraavan päivän esityksessä Viitasaarella oli katsojia 120 ja myös Viitasaarelta saimme positiivista palautetta lasten tapahtumasta. Esitystilana oli elokuvateatteri, joten esiintyjät eivät päässeet fyysisesti niin lähelle yleisöä kuin Pihtiputaalla, mutta se ei vaikuttanut esiintyjien kykyyn saada lapsia mukaan leikkimään ja laulamaan. Esitys oli sisällöltään sama kuin Pihtiputaalla.

Wiitaunionin aluekirjaston järjestämän Laulavan Pupujussin ja Satusetä Anteron esityksen näki yhteensä 243 katsojaa. Yleisömäärä ja saatu palaute vahvisti käsitystäni siitä, että kirjastojen järjestämät lasten tapahtumat kiinnostavat ja ovat erittäin suosittuja tapahtumia.

5 POHDINTAA

Pienten kunnankirjastojen on todella tärkeää luoda hyvät suhteet muihin toimijoihin ja yhteistyökumppaneihin. Koulut ovat kirjaston perinteisiä yhteistyökumppaneita, niiden lisäksi yrittäjät, yhdistykset ja kunnalliset palvelut olisi hyvä saada mukaan kirjaston toimintaan. Yhteistyön kehittäminen ja osaamisen jakaminen eri toimijoiden kesken rikastaa kirjaston kulttuuritarjontaa. Yhteistyössä on voimaa ja sen avulla vältetään päällekkäisyyksiä kunnan tapahtumien kirjossa. Tällä tavoin kirjasto saa järjestämisapua ja kulut jakautuvat yhteistyökumppaneiden kesken.

Kirjasto on jokaisen kansalaisen sivistys- ja kulttuuripalvelu, sen tehtävä on tuottaa iloa ja elämyksiä kaikenikäisille.

Lasten tapahtuman järjestäminen Wiitaunionin kirjastoille toi minulle lisää kokemusta tapahtuman järjestämisestä ja siihen liittyvistä asioista. Vaikka tällä kertaa oli kyseessä lasten tapahtuma, voi saatuja kokemuksia soveltaa myös aikuisten tapahtumien järjestämiseen. Järjestelyjä tehdessäni opin, kuinka tärkeää on varata tarpeeksi aikaa järjestelyihin ja sitä edeltävään yhteydenpitoon esiintyjien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Ennakkovalmistelut vievät yllättävän paljon aikaa kaikkine yhteydenottoineen. Lisäksi on osattava arvioida oman työajan riittävyys, koska tapahtumajärjestelyt tehdään usein muiden, normaalien töiden lisänä. Suunnitellessani tapahtumaa huomasin myös, että muistion tekeminen järjestelyihin liittyvistä asioista on tärkeää. Muistiosta voi tarkistaa sovitut asiat ja sitä voi vastaisuudessa käyttää apuna tulevien tapahtumien järjestämisessä. Opinnäytetyöni aiheen rajausta pidin selkeänä, koska päätarkoitus oli nimenomaan molempien kirjastojen tapahtumien järjestäminen sekä ohjeistuksen laatiminen henkilökunnalle.

Mielestäni saavutin toiminnallisella opinnäytetyölläni hyvin *Innostusta kirjojen maailmaan alle kouluikäisille* –hankkeen tavoitteet. Olin erittäin tyytyväinen esiintyjä valintaan, heidän ohjelmionsa kattoi hankkeen teemat erinomaisesti. Vuorovaikutteisuus ja elämyksellisyys toteutuivat hyvin Laulavan Pupujussin ja Satusetä Anteron esityksessä. Positiivisen palautteen saanti suoraan tapahtumaan osallistuneilta toi tunteen, että tapahtumajärjestelyä arvostettiin ja onnistuimme järjestämään viihdyttävän lastentapahtuman. Johtopäätöksenä voin todeta että Wiitaunionin aluekirjaston kannattaa jatkossakin panostaa tapahtumien järjestämiseen.

Henkilökunnalle suunnatun oppaan laatiminen siten, ettei siitä tule liian pitkää luettavaa oli hie-
man hankalaa. Oppaan pituus meinasi venyä ja jouduin lyhentämään sitä muutamaan kertaan.

Pyrin kokoamaan siihen pelkistetysti huomioon otettavia seikkoja, siten että opasta olisi myös mukava lukea ja se olisi tarpeeksi selkeä. Oppaan tarkoitus on toimia tapahtuman järjestäjän tukena ja muistilistana, ei niinkään kiveen hakattuna ohjeena. Jokainen tapahtuma on omanlaisensa ja sillä on omat, kohderyhmään, mahdollisiin yhteistyökumppaneihin ja aikatauluun liittyvät ominaispiirteensä.

Opinnäytetyön tekeminen oli opettavainen kokemus. Koska olen enemmän käytännön ihminen, koin alussa vaikeuksia kirjoitusprosessin vauhtiin saamisen kanssa. Oli turhauttavaa, kun kirjoittaminen aluksi eteni lyhyissä pätkissä. Mutta kun tapahtuman käytännön toteutus oli ajankohtainen, myös opinnäytetyöraportin kirjoittaminen edistyi uudella tavalla. Olen tyytyväinen onnistuneeseen lasten tapahtumaan sekä työn lopputuotoksena syntyneeseen henkilökunnan ohjeistukseen. Toivon siitä olevan apua kirjastojemme tapahtumien järjestäjille. Yhteenvetona voin todeta olevani tyytyväinen opinnäytetyöhöni.

LÄHTEET

Ainali, E. 2012. Pieni kirjasto muutoksessa. Helsinki: Avain

Baer, T. 2013. Tanskan uusi kirjastomalli. Kirjastolehti 106 (5), 29.

Hänninen, V. 2016. Kortistosta koti linnulle. Kirjastolehti 109 (3), 14–16.

Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka. Käsikirja tapahtumajärjestäjille. SLU-julkaisusarja 10/04.

Inkeroinen, K. 2016. Tulevaisuus on pienissä kirjastoissa. Kirjastolehti 109 (2), 17.

Juntunen, A. & Saarti, J. 2014. Ulos kirjastosta. Kirjastojen markkinointiviestintä. Helsinki: Avain

Keskikirjastot. Viitattu 24.10.2016. <https://www.keskikirjastot.fi>

Kirjastolaki 4.12.1998/904

Lampinen, J. & Välikylä, T. 2009. Yleisötilaisuuden järjestämisopas. Sastamala: Vammalan kirjapaino Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2014. Viitattu 24.10.2016. <http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2014/lastenkulttuuri.html>

Pasanen, E. 2016. Varhaiskasvatusjohtaja, Pihtiputaan kunta. Haastattelu 8.8.2016.

Peck, P. 2006. Crash Course in Children`s Services. Wesport: Libraries Unlimited.

Pihtiputaan kunta. 2016. Kunta ja organisaatio. Viitattu 30.6.2016. <http://www.pihtipudas.fi/kunta-ja-hallinto/organisaatio>

Pihtiputaan kunta. 2016. perustietoja ja historiaa Pihtiputaan kunnasta. Viitattu 30.6.2016.

<http://www.pihtipudas.fi/kunta-ja-hallinto/tietoa-pihtiputaasta>

Pyylampi, L. & Suora, A. 2016. Esiintyjät. Haastattelu 26.10.2016.

Sario, S. & Karjalainen, A. 2016. Linjauksia kirjastoalan koulutukselle. Kirjastolehti 109 (4), 12–13.

Suomen yleisten kirjastojen tilastot. 2016. Viitattu 11.12.2016. <http://tilastot.kirjastot.fi/>

Tilastokeskus. 2016. Pihtipudas. Viitattu 30.6.2016.
<http://www.stat.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/601.html>

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 3. uudistettu painos. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Viitasaaren kaupunki. 2016. Tietoa Viitasaaresta. Viitattu 30.6.2016.
<http://www.viitasaari.fi/kaupunki-ja-hallinto/tietoa-viitasaaresta>

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Yleisten kirjastojen neuvosto, 2010. Yleisten kirjastojen neuvoston strategia 2011-2016. Viitattu 21.10.2016. <http://www2.kirjastot.fi/File/aca26e87-a1eb-4925-8c56-0491d5751bcf/Ykn-strategia-kirjastoversio-fin.pdf>

**Alle kouluikäisten tapahtuma Putaanvirran
koulun salissa ke 26.10.2016 klo 9.30**

**Laulava Pupujussi ja Satusetä Antero
vierailevat lasten ilona.**

Tervetuloa!

Järjestäjänä Wiitaunionin aluekirjasto

Tässähän olen minä (Sanat Sari Vento, sävel Leena Pyylampi)

Ensimmäisen laulun Laulava Pupujussi esitti ilman säestystä, muissa lauluissa hän säesti sähköpianolla. Tämä laulu toimi esityksen tervehdyslauluna. Laulussa käsiteltiin itsensä hyväksymistä ja laulun sanoissa todettiin ”Minulla on hyvä olla minä”. Laulun loppuksi kaikki halasivat itseään. Lapset lähtivät musiikin mukaan leikkimään Pupun näyttäessä laululeikin liikkeitä.

On syksy niin ihmeellinen (San. Jussi Rasinkangas, säv. Juhani Konola)

Laulussa siirryttiin parhaillaan käsillä olleeseen vuoden aikaan, pupujussi säesti laulua sähköpianolla. Laulun sanoissa ihaillaan vuoden kiertoa ja luonnon muuttumista syksyn väreihin. ”On syksy niin ihmeellinen, Minä kaikkea ymmärrä en. Miten vihreä maa värin uuden nyt saa, linnut lentävät merien taa.” ”Miten kypsyvät puolukat nuu, mistä karpalot päälleen saa suo? Mikä punertumaan saa marjat ja maan? Syksyn ihmeitä kaikki on vaan.” Laulun aikana Satusetä Antero köpötteli paikalle keppiinsä nojaten, hän kätteli lähimpiä lapsia ja aloitti laulun tauottua runon.

Taneli Harmaisen syksy (Jukka Itkosen runo)

Runo kertoi vanhasta siilistä, jolla oli jo vanhuuden vaivoja. Siilin vaimo ei enää ollut herännyt edellisestä talviunestaan. Runo käsitteli vanhuuden lisäksi menetystä ja sen jälkeistä elämää siili vanhuksen kaivatessa vaimoaan. Surullisesta aiheestaan huolimatta runo kertoo lempeästi ja lapsille sopivalla tavalla elämän loppuajan kulusta. ”Se kulkee seassa nokkosten, levähtää puron penkereellä. Sen naama on harmaa ja ryppyinen se on jo eläkkeellä. Se on Siili Taneli Harmainen ja se on jo eläkkeellä.” ”Sen lapset on maailmaan lähteneet, se joskus saa kirjeen niiltä. Se laittaa rillit silmilleen ja sen poskella kyynel kiiltää. Se muistelee Elviira – vaimoaan ja takkaan halkoja lykkää. Kävi Elviira syksyllä nukkumaan eikä keväällä herännytkään.”

Joulu tuntuu turkissa (San. Tuula Korolainen, säv. Leena Pyylampi)

Edellisen surumielisen runon jälkeen seuraava laulu on hyvin mukaansa tempaava ja lapset leikkivät laulun läpi Pupujussin ja satusedän opastuksella. Laulava Pupujussi muutti tähän esityk-

seen laulun kertosaettä siten, että siinä laulettiin ”Talvi tuntuu turkissa”, koska tapahtuman aikaan elettiin vielä talven odotusaikaa ja näin laulu sopi paremmin tapahtuman ajankohtaan. ”Talvi tuntuu turkissa, talvi tuntuu turkissa. Nyt on kyllä, nyt on kyllä pakko tanssia. Pyöri, pyöri, pyöri näin ja sitten vielä toisin päin. Talvi tuntuu vatsassa, talvi tuntuu varpaissa. Nyt on kyllä, nyt on kyllä pakko tanssia. Hyppää, hyppää. hyppää näin ja sitten vielä toisin päin.” Laulu oli hyvin liikunnallinen, ja yleisö tempautui riemuissaan tanssimaan laulun tahtiin.

Tuttivaaran tupajumi (Jukka Itkosen runo)

Satusetä pyytää lapsia tarkkaavaisuuteen, sillä hänen mukaansa seuraavaksi tulee aika jännä juttu. Yleisö hiljensi edellisen laulun jäljiltä selvästi tarkkaavaiseen tilaan. Tuttivaaran tupajumi – runo nauratti lapsia ja aikuisia ja nostatti ilon kattoon. Rekvisiittana toimi narussa roikkuva tutti, rukkanen ja laudan pätkä. Näillä esineillä satusetä loihti yleisön eteen tapahtumat Tuttivaarassa. ”Jo yllätti otuksen nälän puuska. Lato on järsitty! Tuusan nuuska! Huutavat naiset ja isäntä Tumi: Taas iski Teppana Tupajumi! Ja aina vain lisää se puri ja puri. Ja kylällä kaikki suri ja suri.” Viimein kylän väki saa Tupajumin kiinni. ”Ja kun otus nakersi vetistä lautaa, sen jalkaan solmittiin painavaa rautaa. Kiinni on tupa ja kiinni on Jumi. Kiikissä Teppana Tupajumi! Emäntä katseli pikkuista jumia. Se päästeli suustaan ääniä rumia. Ei tahtonut millään raudoissa pysyä. Emäntä päätti viekkaasti kysyä: Jos saisit saippuaa? Purisin purisin! Jos jäisit ilman? Surisin surisin! Siinä paikassa mentiin markettiin ja jumille saippuaa noudettiin. Tuli yö ja aamukin valkesi. Jumi puri ja puri, kiihdytti tahtia. Ja viimein: PAM! Se halkesi kahtia. Ja ne puoliskot menivät naimisiin ja muuttivat varmaankin Helsinkiin.”

Hurja hukka (San. Sari Kanala, säv. Leena Pyylampi)

Laulussa kerrottiin hurjasta sudesta, lapset ulvoivat esiintyjien esimerkin mukaan laulun susikohdissa. ”Meidän naapurissa asuu Susihukka hurja, jolla tänä aamuna on mieli hieman nurja. Hän lähti ostaan mopon, mutta ostikin kaks ja hurja hukka muuttui yhä hurjemmaks.” Laulun säkeistöissä tuli esiin yleisöstä naurut kirvoittavia kommelluksia.

Mörkö laulu (San. Sari Kanala, säv. Leena Pyylampi)

Laulussa kysellään onko mörköjä olemassa? Onko peikkoja olemassa? Onko keijuja olemassa? Kaikkien kysymysten välillä yleisöstä huudettiin vastauksia kysymyksiin. Laulu käsitteli lasten

pelkoja hauskalla tavalla. Laulu päättyy kysymykseen onko lapsia olemassa? Aikaisempiin kysymyksiin kielteisesti vastanneet lapset huusivat nyt yhteen ääneen: on olemassa.

Jaakko Vaakko vesirota (Kirsi Kunnaksen runo)

Hauska runo sai aikaan taas raikuvat naurut yleisöstä. Satusetä elävöitti runoa muuttamalla Jaakko Vaakko vesirotaksi rottapähineellä ja nenäliinalla varustautuneena. ”Vesirotan pieni pää, viikset vallan mutaisina, rämpii jalat rutaisina vanha Jaakko Vaakko Vesirota. Silmät vettä siristen, nenä nuhaa tiristen, tuhisten ja puhisten. Ja sitten voi voi Vaivastus! Ja atsii atsii aivastus! Vaivastus on vesirotan omaa kieltä ja tarkoittaa aivastuksen vaivaa ja sitä että täytyy esiin kaivaa nenäliina niistäöksensä nenän pieltä. Totisesti piina!” Aivastus – vaivastus!

Bussilaulu (englantilainen kansansävelmä)

Pupujussi leikitti lapsia laulutahdissa. Laulun tahdissa leikittiin eri autonomio matkien, pyörien pyöriessä, tuulilasin pyyhkimien viuhkuessa ja tööttäiltiin äänitorven töräykset. Viimeinen hytkytys säikeistö tuntui olevan lasten mielestä hauskin osuus laulussa. ”Ihmiset ajella hytkytti ja hytkytti”.

Herra Salamanteri (San.Sari Kanala, säv. Leena Pyylampi)

Tämä rakkauslaulu kertoi Santeri ja Esteri Salamanterista. Santeri oli hieman arka eikä uskaltanut Esteriä lähestyä, joten Esteri otti ohjat ja pyysi päästä Santerin kanssa kahville. Laulu käsitteli ihastumisen lisäksi arkuutta ja ujoutta. ”Oli kerran Santeri, herra Salamanteri. Hän salamana sujahti ja kivenkoloon pujahti, kun neiti Salamanteri –nimeltänsä Esteri – Santerille vilkutti ja ovikelloa kilkutti. Oi, joi sä Santeri, herra Salamanteri. Oon mä sua katsellut ja kaukaa salaa ihailut. Kovin yksinäistä on mulla, saisinko kanssasi kahville tulla.”

Täti Bertta (Keijo Siekkisen runo)

Satusetä Antero kyseli lapsilta kuinka moni on vähän ihastunut. Hänkin on Pihtiputaalla tavannut vähän höpsön naisen johon ihastui. Ja jos lapset hänet näkevät niin terveiset pyysi Antero hänelle toimittamaan. Satusetä näytti minkä näköinen Bertta - täti on pukemalla peruukin ja pyörittelmällä sateenvarjoa vieno hymy huulillaan. Satusedän muuttuminen viehkeäksi Bertta – tädiksi ihastutti yleisöä erityisesti.

Minun Ystäväni (San. ja säv. Petri Virtanen)

Laulu käsitteli nimensä mukaan ystävyyttä. Ystävää verrattiin villasukkaan joka lämmittää talvella. ”Minun ystäväni on kuin villasukka, joka talvella lämmittää. Ja minun ystäväni on kuin niittykukka joka saa minut hymyilemään.” Ja edelleen laulussa jatkettiin ”Minä olen vielä pikkuinen ja siksi tahtoisin oppia tään maailman paljon paremmin. Ja kun mä sitten joskus olen aikuinen niin toivon että oppimasta koskaan lakkaa en.”

Tonttu katsoo talven ikkunasta (San. Leena Laulajainen, säv. Leena Pyylampi)

Tässä laulussa Pupujussi ja Satusetä johdattelivat yleisön alkavaan vuoden aikaan. Laulussa lauletaan: ”Pakkanen takoo järven selällä jäistä rumpuaan, kuu viskoo nauraen hopeakolikoita lumeen.” Käsiä paukutettiin yhteen pakkasen tahtiin. Esitys oli hyvin rytmikäs ja liikunnallinen. Satusetä leikitti lapsia eri luonnon ilmiöiden mukaan. Tämä laulu toimi esityksen päätöslauluna. Esiintyjät saivat lopuksi yleisöltä ansaitut raikuvat taputukset.

OHJEISTUS

Tapahtumien järjestämiseen Wiitaunionin aluekirjastolla

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
1 TAPAHTUMAN SUUNNITTELU	3
1.1 Kohderyhmä	3
1.2 Mitä järjestetään	3
1.3 Miten tapahtuma toteutetaan	4
1.4 Tapahtuman ajankohta ja kesto	5
1.5 Missä tapahtuma järjestetään	5
1.6 Tapahtuman hinta	6
1.7 Tapahtuman viestintä	7
1.8 Tapahtumalupa	7
2 MAINONTA JA SOMISTUS	8
2.1 Mainokset	8
2.2 Somistus	9
2.3 Laitteet	9
3 TAPAHTUMAPÄIVÄNÄ HUOMIOITAVAA	10
3.1 Jakakaa tehtävät	10
3.2 Tapahtuman jälkeen	11
3.3 Yhteystietoja (yhteistyökumppaneita ja tärkeitä yhteystietoja)	12

JOHDANTO

Hyvä lukija, tämän oppaan tarkoitus ei ole olla kiveen hakattu opas tapahtumien järjestämiseen, vaan ennemminkin antaa osviittaa ja apua kun alat suunnitella kirjastollemme tapahtumaa. Opas voi toimia inspiraation lähteenä tai olla muistilista tapahtuman järjestämisessä huomioon otettavista asioista. Oppaan lopussa on tilaa tärkeille yhteystiedoille.

Onnistuneeseen tapahtumaan tarvitaan innostunutta henkilökuntaa, ideoikaa siis yhdessä! Kävijöiden onnistunut tapahtumakokemus palkitsee tapahtuman järjestäjät. Antoisia hetkiä tapahtuman järjestämisen ihmeellisessä maailmassa!

1 TAPAHTUMAN SUUNNITTELU

Miksi tapahtuma järjestetään? Onko tapahtuma kertaluonteinen vai voisiko siitä tulla jokavuotinen tapahtuma? Tai onko tarkoitus kartoittaa onko tapahtumalle tilausta kirjastossamme? Tapahtuman teema? Mietitään aluksi tapahtuman ajankohta, kesto, tapahtumapaikka, budjetti, mahdollinen tarjoilu ja vastuuhenkilöt. Tapahtumatuotanto on osa nykyaikaisen kirjaston palvelutarjontaa ja sen tarkoitus on luoda positiivisia kokemuksia ja mielikuvia asiakkaille.

1.1 Kohderyhmä

Kenelle tapahtuma järjestetään? Ovatko kohderyhmänä kaikki asiakkaat, lapset, nuoret, aikuiset, naiset, miehet vai ikäihmiset. Tai onko tapahtuma tarkoitettu vaikkapa tietylle harrastajaryhmälle. Kohderyhmän valinta suunnitelmavaiheessa selkeyttää tapahtuman järjestämistä ja se kannattaakin tehdä heti alkajaisiksi.

1.2 Mitä järjestetään

Kirjastossamme vuosittaisia tapahtumia ovat mm. Kirjan ja ruusun päivä, Lukuviikko, Kasvinvaihtopäivä, Naisten teemailta, Miesten teemailta ja Yökirjasto. Kirjailijavierailuja, satutunteja, kirjavinkkauksia, eri teemoihin liittyviä kilpailuja ja näyttelyitä järjestetään tilaisuuden tullen. Nukketeatteri on myös kiva tapa järjestää lasten tapahtuma kirjastolle. Useammin toistuvia tapahtumia ovat vaikkapa neulekirjasto ja luku-

piiri. Tapahtumien ideointia kannattaa tehdä läpi vuoden ja merkitä ideat ylös vihkoon sitä mukaa kun niitä mieleen tulee. Toteutus voidaan tehdä kun siihen on otollinen aika. Ota vaikutteita muiden kirjastojen järjestämistä tapahtumista ja sovelta omaan käyttöön.

1.3 Miten tapahtuma toteutetaan

Aloita järjestelyt mahdollisimman aikaisin. Käy asioita järjestelmällisesti läpi ja tee tarvittaessa muistilistoja. Hyviä ideoita voi ilmaantua vaikka koko ajan järjestelyjen edetessä. Aloita viimeistään kuukautta aikaisemmin, jos jotain voi tehdä valmiiksi hyvissä ajoin, tee! Mitä isompi tapahtuma on kyseessä, sitä enemmän valmisteluihinkin kuluu aikaa.

Mietitään hoituuko tapahtuman järjestäminen omalla väellä vai onko järkevää ottaa mukaan yhteistyökumppaneita. Jos tapahtumassa on ulkopuolisia esiintyjiä tai tapahtuman järjestelyihin osallistuvia, ota heihin yhteyttä hyvissä ajoin.

Sopivia yhteistyökumppaneita voi löytyä kunnan muista toimijoista, yhdistyksistä, vanhustyön piiristä, varhaiskasvatuksen piiristä, nuorisotoimesta, harrastekerhoista, paikkakunnan yrittäjistä, seurakunnasta jne.

Jos ”kalastelet” näytteilleasettajia tapahtumaan, hyvä keino on lähettää/viedä heille kutsukirje jossa tapahtuman aikataulu ja luonne tulevat selkeästi esiin. Sitova ilmoitustautumisaika kannattaa laittaa kirjeeseen. Varaudu silti peruutuksiin.

Kirjaston pohjapiirroksen on hyvä suunnitella näytteilleasettajien pöytäpaikkoja. Pohjapiirrokselta kannattaa ottaa kopioita tapahtuman suunnittelua varten. (esimerkiksi naisten illan näytteilleasettajat).

1.4 Tapahtuman ajankohta ja kesto

Miettikää yhdessä henkilökunnan kanssa paras ajankohta tapahtumalle. Onko jonain kuukautena liian kiireistä muutenkin? Tapahtuma kannattaa järjestää silloin kun siihen parhaiten liikenee aikaa. Ajankohdan valintaan vaikuttaa toki mahdollisten yhteistyökumppaneiden tai esiintyjien aikataulut.

Kestääkö tapahtuma koko päivän tai osan päivää. Onko se aamu- vai iltatapahtuma? Tapahtuman kohderyhmä määrittää usein tapahtuman keston. Esimerkiksi pienten lasten tapahtuma on parasta järjestää aamupäivästä, jolloin lapset ovat virkeimmillään ja jaksavat keskittyä paremmin tarjottuun ohjelmaan. Eläkeläiset ja vanhusväestö osallistuu tapahtumiin myös päiväsaikaan. Työikäiset taas pääsevät paikalle parhaiten iltapäivällä.

1.5 Missä tapahtuma järjestetään

Järjestetäänkö tapahtuma kirjaston omissa tiloissa, kirjaston pihalla tai jonkun muun toimijan tiloissa. Usein lastentapahtuma jossa on vieraileva esiintyjä kerää yleisöä niin paljon, että vaikkapa koulun liikuntasali on hyvä vaihtoehto tapahtuman järjestämiseen. Mainonnan kohdentamisella voidaan vaikuttaa yleisömäärään, jos tapahtuma halutaan järjestää tietylle määrälle kävijöitä. Jos tapahtuma järjestetään muualla kuin kirjastolla, varaa tila heti kun tapahtumaa aletaan suunnitella.

Ulkoilmatapahtumaan liittyy aina sääriski, ota tämä huomioon jos suunnittelet pihatapahtumaa. Voisiko tapahtuman siirtää huonolla kelillä helposti sisätiloihin? Poistokirjojen ulkomyynti kesällä houkuttelee ihmisiä paremmin kuin sisätiloissa tapahtuva myynti. Mehutarjoilu lisää piknik-tunnelmaa ulkotapahtumaan. Varaa kirjakärriä ja peitemuovia siltä varalta että kesäsade yllättää.

Jos tapahtuma järjestetään kirjaston omissa tiloissa, on hyvä ilmoittaa asiasta myös siivoojille, jotta he tietävät suunnitella oman työnsä sen mukaan.

Tapahtuman turvallisuuden takia henkilökunnan on hyvä olla perillä pelastussuunnitelmasta. Eli on tiedettävä hätäpoistumistiet ja käsisammutinten ja ensiaputarvikkeiden sijainnit.

1.6 Tapahtuman hinta

Millainen budjetti tapahtumaan on käytettävissä? Onko tapahtuman järjestämiseen käytettävissä ulkopuolista avustusta tai hankerahaa? Yleensä kirjaston tapahtumat joudutaan järjestämään pienellä budjetilla. Omalla henkilökunnalla toteutettu tapahtuma on edullinen. Jos henkilökunnalta löytyy erityisosaamista, harrastuneisuutta tai kiinnostusta johonkin aihealueeseen, sitä voidaan hyödyntää tapahtumissa.

Ulkopuolisille esiintyjille maksetaan heidän pyytämänsä palkkio. Tapahtumaa suunniteltaessa kannattaa tutustua eri esiintyjien palkkioihin, usein heillä on toiselle esitykselle halvempi hinta. Esiintyjien matkakulut lisäävät hintaa. Ulkopuolisille esiintyjille on kohteliasta tarjota kahvit ja pientä suolaista purtavaa, koska heillä saattaa olla pitkä ajomatka kirjastollemme.

Tapahtumissa on usein kahvi-, tee- ja mehutarjoilu. Tilaa leivonnaiset ajoissa. Tarkista ajoissa että kahvitukseen liittyvät tarvikkeet ovat saatavilla: kertakäyttömukit, -lusikat, servettejä, kahvi, tee, sokeri, maito, pulla tai pikkuleivät. Varaa tilaisuuteen myös useampi termospullo jotta kahvia voi keittää valmiiksi pulloon. Lasten tapahtumassa voidaan tarjota mehun lisäksi keksejä.

Paljon voi tehdä itse ja somistustarvikkeita voi hakea mm. kirppiksiltä tai tuoda kotoa lainaan.

1.7 Tapahtuman viestintä

Viestinnän tavoitteena on pitää järjestelyihin osallistuvat henkilöt ajan tasalla ja sitouttaa heidät tapahtumaan. Sisäinen viestintä tulee pitää nopeana, jotta järjestäjillä on aina ajantasainen tieto hallussaan. Varmistetaan, että henkilökunnasta jokainen tietää mahdolliset muutokset järjestelyissä.

Suuremmissa tapahtumissa, jossa on yhteistyökumppaneita (esim. Yökirjasto – tapahtuma), kannattaa pitää aloitus-, tilanne- ja päätöspalaveri. Näin pysytään kartalla siitä mitkä asiat kuuluvat kenenkin vastuualueeseen ja miten järjestelyt itse kunkin kohdalla sujuvat. Palaverissa, sähköpostilla tai puhelimitse kukin projektin jäsen kertoo työnsä edistymisestä. Vastuualueet kannattaa jakaa selkeästi, jotta kaikki järjestelyihin osallistuvat tietävät kenen puoleen eri asioissa kääntyä.

1.8 Tapahtumalupa

Tapahtumailmoitus poliisille tarvitaan Yökirjasto –tapahtuman kaltaisiin suurempiin tapahtumiin. Tapahtumaluvista löytyy lisätietoa poliisin nettisivuilta: https://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisotilaisuudesta

Ilmoitus on tehtävä seuraavissa tapauksissa:

- suuret tapahtumat (useita satoja osallistujia)
- yleisten paikkojen (varsinkin liikenneväylät) ulkotapahtumat
- erityisryhmille suunnatut tilaisuudet
- myöhäisiltan tai yöhön kestävät tapahtumat (klo 22.00 jälkeen)
- tapahtumassa tarvitaan järjestyksenvalvontaa tai liikenteenohjausta
- tapahtumassa on anniskelua
- tapahtuma vaatii pelastussuunnittelua (kyseessä yli 200 henkilön tilaisuus)
- tilaisuudet, jotka herättävät voimakkaita tunteita (on vaarana, että tilaisuutta tullaan jollain tavalla häiritsemään) (Lähde: www.poliisit.fi)

2 MAINONTA JA SOMISTUS

Tässä luvussa kuvataan tapahtuman markkinoinnin ja somistuksen toteutusta.

2.1 Mainokset

Markkinoi monipuolisesti ja kohderyhmälle sopivalla tavalla. Sovitaan kuka tekee mainokset. Ulkopuolisilla esiintyjillä voi olla muokattavia mainospohjia joita voi hyödyntää mainonnassa. Tai heiltä voi pyytää sähköpostitse lähetettävää kuvaa josta muokataan mainos. Pihtiputaalla pienten lasten tapahtumia varten tehdään myös A5 –kokoisia mainoksia varhaiskasvatuspuolen markkinointikanavaa hyödyntämään. Tulostettavat mainokset kannattaa ottaa värilliselle paperille, näin ne erottuvat paremmin ilmoitustauluilta. Ulkoständi näkyvällä paikalla kirjaston pihalla mainostaa tapahtumaa hyvin vielä tapahtumapäivänäkin.

Mainosta kirjaston Facebook- ja nettisivuilla, kauppojen ilmoitustauluilla, kirjaston omalla ilmoitustaululla, lainaustiskistä jaettavilla käsimainoksilla eli flyereillä, paikallislehdessä ja jos tapahtumassa on yhteistyökumppani, hyödynnä myös heidän viestintäkanavia. Muista paikallislehtien ilmoituksen jättöpäivät, jotta tapahtuman mainonta tulee ajoissa lehteen. Hyvää jälkimarkkinointia on vinkata paikallislehteä juttuaiheesta, sillä lehteen tehty juttu tapahtumasta on kirjastolle ilmaista mainosta ja lisää kirjaston näkyvyyttä kunnan toimijana.

Pihtiputaan kirjaston mainokset viedään seuraaville ilmoitustauluille: S-market, K-market, Siwa, Alemakasiini, Jousar, terveyskeskuksen ilmoitustaulu, Sopukka, Muurasmarket, Outlet-myymälä, Osuuspankki ja kunnan ilmoitustaulu.

Muita mainontakanavia: paikallislehti Kotiseudun Sanomat, Facebookin Pihtipudasryhmä ja Varhaiskasvatuspuolen jakelukanava.

Viitasaarella mainokset viedään seuraaville ilmoitustauluille: S-market, K-kauppa ja Siwa.

Muita mainoskanavia: paikallislehti Viitaseudun sanomat, Facebookin Viitasaari-ryhmä.

2.2 Somistus

Tuleeko tapahtumaan esille kirjaston materiaalia, aiheeseen liittyviä kirjoja, musiikkia tai muuta aineistoa? Valmistele näyttelypöydät tai hyllyt.

Kirjaston somistus luo tapahtumalle mukavat puitteet ja antaa kävijöille kuvan siitä että henkilökunta on panostanut tapahtumaan. Tapahtuman on tarkoitus jättää osallistujille positiivisia tunteita ja myönteinen tunnemuisto (visuaalinen, tuoksut, makuelämykset, fyysinen kohtaaminen). Somistuksen tarkoitus on luoda tunnelmaa tapahtumaan ja se kannattaa suunnitella sopimaan tapahtuman teemaan. Helppoja somistuskeinoja ovat mm. kukka-asetelmat, kausikoristeet, pöytäliinat, kynttilät ja valaistus, ja myös mahdollinen taustamusiikki voidaan kokea somistuksena. Monesti somistus on asiakkaalle näkyvin osa tapahtuman järjestämiseen liittyvästä taustatyöstä.

2.3 Laitteet

Jos tapahtumassa tarvitaan videotykkiä, dokumenttikameraa tai tietokonetta, kannattaa tarkistaa niiden toimivuus ja se että tarvittavat johdot on käsillä. Mikäli kannettava tietokonetta tarvitaan, varmistetaan että sen akku on ladattu.

3 TAPAHTUMAPÄIVÄNÄ HUOMIOITAVAA

3.1 Jakakaa tehtävät

Tapahtumalla on hyvä olla "pääjärjestäjä", joka pitää ohjat käsissään. Päivä saattaa olla voimia vievä, joten henkilökuntaa on hyvä olla tarpeeksi paikalla. Jos joku sairastuu, kuka tuuraa häntä? Sovitaan eri pisteiden sijaistamisesta esim. kuka ottaa vieraita vastaan, kuka hoitaa kahvitarjoilua tai mahdollista askartelupöytää ruokatunnin ajan.

Ulkostäнди kannattaa viedä pihalle heti aamusta, näin satunnaiset ohikulkijat saavat tiedon tapahtumasta.

Aloittakaa valmistelut ajoissa. Kalusteiden siirto (esittelypöydät tai tilan raivaaminen katsomoksi ja tuolien kanto) kannattaa tehdä heti kun siihen on sopiva mahdollisuus. Tarkistetaan mahdollisesti tarvittavan tekniikan toimiminen vielä tapahtumapäivänä.

Ottakaa kävijät vastaan tervetuloa -toivotuksella ja olkaa läsnä tapahtumassa muutoinkin. Tapahtumaan osallistujille jää hyvä kuva innostuneesta ja tapahtumasta kiinnostuneesta henkilökunnasta. Kävijöistä voi pitää lukua vaikka tukkimiehen kirjanpidolla. Kirjaston vieraskirja kannattaa laittaa esille jos tapahtuma on sen luonteinen, että se siihen sopii. Vieraskirja sopii erityisen hyvin näyttelytapahtumiin, jolloin tapahtuma on pitkäkestoisempi ja kävijöitä on pitemmällä aikavälillä.

Tapahtumasta kannattaa ottaa kuvia, jolloin on helppo jälkikäteen arvioida tapahtuman onnistuminen. Kuvista saa myös vinkkejä seuraavaa tapahtumaa varten, sekä materiaalia jälkimarkkinointiin kirjaston sosiaalisessa mediassa. Kuvaamiseen on pyydetävä lupa kuvattavalta, varsinkin jos kuvia aiotaan käyttää kirjaston Facebook-sivuilla.

3.2 Tapahtuman jälkeen

Muistakaa että tapahtuman purku vie myös oman aikansa. Huolehditaan kalusteet ja tavaroiden siirto omille paikoilleen ja siistitään kirjasto normaalia käyttöä varten. Tapahtuman purkuun olisi hyvä osallistua kaikkien, jotta kirjasto saadaan nopeammin normaaliin käyttökuntoon.

Hyvä tapa olisi koota tapahtumasta oma portfolio kansioon tai vihkoon. Sinne voi tallentaa tapahtuman suunnitelmat, mainokset, kävijämäärät ja muu tapahtumaan liittyvä. Tästä saa vinkkiä seuraavaa kertaa varten ja samalla kootaan kirjaston tapahtumista mukava muisto johon voi palata myöhemmin. Portfoliosta on myös helppo jälkikäteen tarkistaa tapahtumaan liittyviä asioita.

Varsinkin isomman tapahtuman jälkeen on hyvä pohtia yhdessä henkilökunnan ja yhteistyökumppaneiden kanssa seuraavia asioita ja laatia siitä lyhyt muistio:

- Mitkä asiat onnistuivat hyvin?
- Tuliko jotain yllättävää esiin ja miten siinä tilanteessa toimittiin?
- Huomattiinko järjestelyissä jotain jonka voisi hoitaa paremmin/toisin?
- Henkilökunnan vapaa palaute.
- Asiakkailta saatu palaute.
- Tapahtuman kehitysideoiden ylöskirjaaminen.

Jos tapahtuman järjestelyihin on osallistunut yhteistyökumppaneita, on kohteliasta kiittää heitä hyvästä työstä tapahtuman jälkeen.

3.3 Yhteystietoja (yhteistyökumppaneita ja tärkeitä yhteystietoja)